

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَلَا إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنَّ أَبَاكُمْ وَاحِدٌ... النَّاسُ كُلُّهُمْ بَنُو آدَمَ

وَأَدَمُ خَلِقَ مِنْ تُرَابٍ

TEVHİD VE VAHDET MEDENİYETİ

Aziz Müminler!

Okuduğum âyet-i kerime de Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: **“Doğrusu sizin ümmetiniz, bir tek ümmettir. Ben de sizin Rabbinizim. Öyleyse bana ibadet ediniz.”**¹

İşte bu âyet Müslümanların tek bir ümmet olduğunu gayet açık bir şekilde bize göstermektedir.

Kardeşlerim!

Müslümanlar, Mekkelilerin baskı ve zulümlerinden dolayı dinlerini yaşayamaz hale gelmişlerdi. Efendimiz (s.a.s) onların başka bir diyara göç etmelerine izin vermişti. İslam'ın bu ilk muhacirlerinin başında Peygamberimizin amcası Ebu Talib'in oğlu Cafer vardı. Habeş Kralı Necaşi, ülkesine sığınan bu insanları dinlemek istedi ve onları huzuruna kabul etti. Cafer ve arkadaşları, içeri girerken gelenekte olduğu üzere kralın huzurunda secdeye kapanmamışlardı. Necaşi bunun sebebini sorduğunda, Cafer, “Biz Allah'tan başka kimseye secde etmeyiz.” şeklinde cevap verdi ve sözlerine şöyle devam etti: “Ey hükümdar! Biz cahiliye zihniyetine sahip bir kavimdik. İnsanlıkla bağdaşmayan bütün kötülükleri işledik. Hak ve hukuka riayet etmezdik. Biz bu haldeyken Allah, içimizden asıl, doğru, güvenilir, iffetli bildiğimiz birini peygamber olarak gönderdi. O, bizi bir olan Allah'a imana ve kulluğa davet etti. Doğru söylemeyi, emanete riayeti, akrabalarla iyi geçinmeyi, komşuları gözetmeyi öğretti. Bütün kötülük ve günahları, kan dökmeyi, yalan şahitlik yapmayı, yetim malına el uzatmayı, insan onur ve haysiyetini zedelemeyi yasakladı. Biz de onu tasdik ettik. Onun haram kıldıklarını haram, helal kıldıklarını helal kabul ettik. Bundan dolayı halkımız bize düşman oldu. Biz de senin ülkene sığındık...”²

Kardeşlerim!

Bu konuşma İslam'ın tevhid inancını ve vahdet anlayışını ortaya koyan, İslam medeniyetinin bir tevhid ve vahdet medeniyeti olduğunu vurgulayan bir konuşmadır. Resul-i Ekrem'in hayatını, mesajlarını özetleyen bir hitaptır Cafer-i Tayyar'ın bu konuşması. Bu konuşma Afrika'nın kararmış idrakini aydınlatan, Necaşi'yi kavmiyle birlikte Muhammed Mustafa'ya ümmet kılan bir konuşmadır.

Kıymetli Kardeşlerim!

Allah'ın varlığına ve birliğine iman olan tevhid, İslam'ın özü ve ruhudur. Tevhit, her şeyin tek ve mutlak yaratıcısı olan Allah'ın yüceliğini ve celalini haykırmaktır.

Tevhit, kulluğun Allah'tan başka hiçbir varlığa yapılamayacağını ilanı ve imzasıdır.

Tevhid, insanın amaçsız ve gagesiz yaratılmadığını, yalnız olmadığını, Yaratıcı'nın ona her şeyden yakın olduğunu bildirir. İnsana insanlığını hatırlatan tevhid, insanla kâinatın, akılla kalbin, ruhla bedeninin birliğidir, bütünlüğüdür.

Tevhid, soyut bir inanç değildir, aynı zamanda bir yaşayış biçimidir, bir vahdettir. Aynı Rabbe kul olan müminlerin, aynı inanç, aynı duygu ve aynı gaye etrafında kenetlenmesidir. Tevhid, emandır, emniyettir; barıştır, huzurdur, güvendir.

Kardeşlerim!

İslam medeniyeti, bir tevhid ve vahdet medeniyetidir. Tevhit ve vahdet medeniyeti, kâinatı Batı-Doğu, Kuzey-Güney diye bölmez. Tevhit ve vahdet medeniyeti, insanları dil, renk, coğrafya farklılıklarından dolayı ötekileştirmez.³ Bu medeniyetin mensupları, bütün insanları ya hilkatte eş⁴ ya dinde kardeş olarak kabul ederler. Bütün insanlığa, hatta evrene ve içindekilere şefkat ve merhametle bakarlar; kin, nefret, intikam gibi duygularla yüreklerini karartmazlar.

Bu medeniyet, Rahman'ın vahdaniyetinde toplumu birbirine bağlar. Şan, şöret, makam, mevki, zenginlik ve güç, ırk ve mezhep, bu medeniyette asla bir üstünlük ölçüsü değildir. Bu medeniyet, insana bizatihi insan olduğu için değer verir. Onu erdem ve ahlakına, niyetine, sözüne ve fiillerine göre değerlendirir.

Aziz Kardeşlerim!

Bugün şiddetin, kargaşanın gölgesinde ortaya çıkan kimi akımların, İslam'a verdikleri en büyük zarar tevhid ve vahdet medeniyetini yaralamalarıdır. İslam dünyasının yaşadığı en büyük sorun, insanı, tarihi, toplumu, kâinatı, medeniyeti yorumlayan bir ilke olan tevhidin, sadece soyut bir inanca indirgenmesi çabasıdır. Tevhidin, başkasını tekfir eden bir ideoloji, vahdetin ötekileştirme zihniyeti olarak algılanmasıdır. Bu nedenledir ki, bugün İslam coğrafyasında tevhid inancı vahdete, birliğe dönüştürülemez. Geçmişte insanlığa örnek olan emân ve güven, selâm ve huzur medeniyeti yeniden inşa edilememektedir.

Kardeşlerim!

Bugün İslâm ümmeti olarak İslâm diyarlarını yeniden ilim, hikmet ve marifet yurduna dönüştürmek için hep birlikte çalışalım. İslâm coğrafyasında barış ve huzuru, merhamet ve şefkati, kardeşlik ve dostluğu, hak ve adaleti, ahlak ve fazileti yeniden egemen kılalım. Bunu başarabilmenin yolunun da Kerim Kitabımızın rahmet yüklü mesajlarına, Efendimizin eşsiz örnekliğine sınımsız sarılmaktan geçtiğini unutmayalım. İnsanlığı diriltmek için, insanlığı yaşatmak için, insanlığı yüceltmek için gelin birlik olalım.

Hutbemi, her gün namazlarımızda okuduğumuz ve tevhid inancımızı ikrar ettiğimiz Fâtiha suresinin şu âyetlerinin mealı ile bitirmek istiyorum: **“Rabbimiz! Yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım dileriz. Bizi doğru yola, kendilerine nimet verdiklerinin yoluna ile; gazaba uğrayanların ve sapıtanların yoluna değil!”**⁵

¹ Enbiyâ, 21/92.

² İbn Hanbel, I, 202.

³ İbn Hanbel, V, 411.

⁴ Tirmizî, Menâkıb, 74.

⁵ Fâtiha, 1/5-7.